

İletişim Komisyonu Raporu

Giriş

Bireysel İletişim, “temel insan hakları” içinde değerlendirilen ve ulusal/uluslararası anlaşmalarla oluşturulan yasal platformlarda güvence altına alınmış bir gereksinimdir. Temel insan hak ve özgürlükleri içinde değerlendirilerek “Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi”nin öncelikli maddeleri arasında yer almasının gerekçesi de budur. “Dokunulmazlık” ve “kişiyi özel” olma bu İletişim gereksiniminin temelinde yer alan unsurlardır. Bu nedenle İletişim, hiçbir gerekçe öne sürülerek ertelenemeyecek, iptal edilemeyecek ya da yok sayılmayacak bir gereksinimdir. Bazı nedenlerle ortaya çıkar ve o gereklilikler karşılanınca biçim değiştirerek yeni ve “türetilmiş bir gereksinim” olarak karşımıza gelir.

İletişimin artan hızına bağlı olarak hızlanan toplumsal değişim ve yoğunlaşan yaşam dinamiği insanların bireysel İletişim gereksinimlerini artırırken, bir yandan da bu İletişim isteklerini çeşitlendirmektedir.

Bilgi ve İletişim Teknolojilerine yapılan yatırımın ekonominin bütünü üzerinde belirgin bir etkisi vardır. Bilgi ve İletişim Teknolojileri kendi alanlarının dışındaki alanları da etkileme potansiyeline sahip yatay teknolojilerdir. Bu teknolojiler girdikleri kurumlarda süreçleri ve organizasyonu değişime zorlamaktadırlar. Bu zorlama yalnızca iç süreçlerde bir verimlilik artışı sonucu ile sınırlı olmayıp

aynı zamanda elektronik ticaret örneğinde görüldüğü gibi kurumun dışarı ile olan ilişkilerini yeni mekanizmalar sunarak değiştirmektedir. Bu değişim ile tasarım, üretim ve satış arasındaki bağlar güçlenmekte, iç ve dış süreçler arasındaki ayrımlar kapanmakta ve işlevler daha esnek olarak gerçekleştirilebilmektedir. Bu esneklik maliyetleri düşürmekte ve kurum/firmalara yerel ve küresel ölçekte rekabet olanağı sağlamaktadır.

İletişim teknolojilerinin üretilmesi veya satın alınması aşamasında İletişim gereksinimleri belirleyici olmaktadır. Buna bağlı olarak Bilgi ve İletişim Teknolojileri'nin yaygınlaşması ise “iki yönlü” yüzyüze İletişim gereksinimini artırmaktadır. Bu noktada sadece işitsel ileti (mesaj) alışverişi sorun çözmekte yetersiz kalabilmektedir. Yüzyüze görüntülü İletişim olanaklarının artarak yaygınlaşması vazgeçilmez bir gereksinim halini almaktadır. İletişim gereksinimlerini doğru kavrayabilmek; ileti ve medyayı doğru tasarımı yapıp geliştirebilmek, İletişim süreçlerinin doyum sağlama yeterliklerini yükseltebilmek; yeni İletişim süreçlerini gerektirmek için ön koşuldur. İsteklerin karşılanabilmesi yönünde yeni servislerin de doğmasına yol açmaktadır. Bu alanlar arasında finans, yayıncılık, eğitim ve içerik endüstrisi sayılabilir. Teknolojinin yaygınlaşma hızıyla orantılı olarak önemli yeni sektörler, yeni istihdam alanı olacağı açık bir olgudur.

Bilgi ve İletişim Teknolojileri yukarıda değinilen ekonomik ve toplumsal etkilerinden dolayı bütün dünyada kritik bir yatırım alanı olarak görülmekte ve yaygın olarak kullanılması devletler tarafından teşvik edilmektedir.

Bilgi ve İletişim Teknolojileri alanında böylesine büyük ve hızla büyümeye devam eden bir pazar varken, dünya çapında güçlü bir ekonomiye sahip olmak isteyen uluslar, pazarda üretici olarak yer almaya çalışarak bu pazarın ekonomilerine olan katkılarını arttırmaya çalışacaklardır.

Bilgi ve İletişim Teknolojileri alanında üretici olmanın başlıca koşulları arasında;

- Bilgi birikimi
- Kalifiye insan gücü
- Yoğun araştırma ve geliştirme etkinliği
- Yerel pazarlarda deneyim kazanma
- Küresel standartlar üzerinde etkinlik
- Dünya çapında örgütsel ve yasal önlemlerle dış satımı garanti altına alma

sayılabilir.

Bilgi ve İletişim Teknolojileri alanında kimi zaman aynı gereksinimi karşılayan birden çok teknoloji bulunmaktadır. Tüketici ya da üretici olarak bu alanda doğru teknolojiye yatırım yapabilmek için standartların ve pazar eğilimlerinin iyi izlenmesi ve değerlendirilmesi gereklidir.

Bu çalışmada öncelikle dünya çapındaki teknolojiler ele alınmış yakın teknolojiler aynı ana başlık altında toplanmaya çalışılmıştır. Bilindiği üzere bir sistem çok değişik olarak farklı alanlarda kullanılabilirdiğinden yakın sistemler aynı başlıklar altına alınmıştır.

Bütün bu unsurlar dikkate alınarak;

Bilgi ve İletişim Teknolojileri'ni oluşturan:

A.İletişim Teknolojileri

- Sabit Telekomünikasyon Ağları
- Gezgin Telekomünikasyon Ağları
- Telsiz Telekomünikasyon Ağları
- Uydu Sistemleri

Deniz Haberleşme Sistemleri,

B.Ülkemizdeki İletişim Teknolojileri

C.Sonuç ve Öneriler

Başlıkları altında ele alınmıştır.

Bu raporda iletişim konusu ele alındığından iletişimle ilgili bilginin üretilmesi, bilginin güvenli kullanımı ve iletişim cihazlarının insan sağlığı ve çevreye etkisi konularına değinilmemiştir.

Köklü geçmişiyile ve yakın zamana kadar tüm iletişimde tekel konumunda olan Türk Telekom A.Ş. nin uygula-

maları ele alınmıştır. Diğer Gezgin İletişimde hizmet veren Turkcell ve Telsim Şirketlerinden bilgi alınamadığından, İş-Tim (Aria) ise yeni hizmet vermeye başlaması nedeniyle "Ülkemizdeki İletişim Teknolojileri" bölümünde ir-delenememiştir. Bu konuda bilgi ve belge geldiğinde ayrıca değerlendirilebilecektir.

Komisionumuza öncelikle İletişim Teknolojileri alanında yayınlanmış kitap, rapor sempozyum bildirgesi vb. belgeler ile sanal ortamdaki bilgi, konu uzmanlarının görüşleri, güvenilirlikleri yönüyle titiz bir araştırma ve ayrıştırmanın ardından bir araya getirilmiştir. Bunun yanısıra konular arasında da dilbirliği ve anlambirliğine önem verilmiştir.

Yararlanılan kaynakların çok sayıda olması nedeniyle tümünü kaynakça bölümünde belirtmediğimizden ancak en temel onları belirtebildik.

Bilindiği üzere İletişim ve Haberleşme sektörü çok geniş ürün ve hizmet ağına sahip olması nedeniyle tek başlık altında ayrıntılı olarak incelenmemiş, birçok ürün aynı başlık altında toplanmıştır. Konunun çok geniş ve sektörün tümünü kapsadığından çok ayrıntıya girilmemiştir.

Birey, toplum ve ülke yararından yola çıkarak; bilgi, görüş ve değerlendirmenize sunduğumuz çalışmamızın eksiklerinin hoşgörüleceği, kamuya ve telekomünikasyon sektörüne katkı sağlayacağı düşüncesi ile saygı ve sevgilerimizle.

23.03.2001

İletişim ve Haberleşme Komisyonu

Rapor EMO'nun "İletişim Teknolojileri" adlı Şubat 2002 tarihli kitabında verilmiştir.